

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iosephvs hoc est, Sanctissimi Educatoris Christi Dom.
Deiq. nostri in Terris apparentis, ac Æternæ Virginis
Mariæ Sponsi Vitæ Historia**

Stengel, Carl

Monaci, MDCXVI.

Cap. XI. D. Iosephus Virginem matrem cum puero Iesv Nazaretham
reducit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42004

Ægypto permanserūt Iosephus cum Mariâ, & Christo infante, vsque ad obitum Herodis, terrâ illam ad futuram Christi eiusdē Philosophiam sanctificantes, ac parantes.

In hac fugâ credibile est multa Virgini, multa Iosepho, multa vnigenę Dei filio dictu graua, perpeſſu aspera contigiſſe, sed quia nihil certi probatæ tradunt historiæ, piorum cogitationi, commentationi q; relinquimus.

D. Iosephus Virginem matrem cum puero IESU Nazaretham reducit.

C A P V T X I.

Herodis
iñmanitas.

INtereà dum Iosephus cum Deipara & Christo adhuc infante in Ægypto commoraretur, Herodes qui nuper ex Magorū verbis, non modicum timorem conce-

conceperat, in maiorem nunc
furorem actus, summam adhi-
bet diligentiam, vt puer ad se
perferatur, vel viuis, vel truci-
datus. Cumq; omni adhibitâ di-
ligentiâ, nec inueniri viam, nec
sciri modum, quo puer detegi
posset videret, quod iam ex im-
minenti periculo diuinitus fuis-
set ereptus, immane aliud ma-
chinatus scelus, furijsque exa-
gitatus incunctanter executioni
mandat. Nam tempus diligen-
ter prænotatum, quo à Magis
visam stellam cognouerat, secu-
tus: ac illius tum principum
altius repetens, tum finem lon-
gius producens, ne quâ fortè ra-
tione Christus natus elaberetur,
iubet satellitibus suis, & carnifi-
cibus, vt vniuersos pueros bi-
mos, & inferioris ætatis Bethle-
hemi conclusos, occiderêt; tum
similiter eos omnes, qui in fini-

*P. Christ.
de Castr.
hist. Deip.
cap. II.*

*ibid. 11
3 audrom
11111111*

**Herodis
morbus &
interitus.**

timâ regione reperirentur. Nec
tam execrandum facinus contra
Christum, & coëuos illi infan-
tes perpetratum, inultum iustus
Deus abire passus est, quin hu-
iusmodi tam miserando morbo,
impietatis pœnas exigeret ab im-
pio rege. Ad extremum vitæ
properantem Herodem, acerbi-
or in dies excruciat morbus:
lento enim calore torrebatur,
qui non tam externo tactu de-
prehendebatur, quam intus de-
populabatur viscera: aderat &
vehemens voracitas, cui necesse
esset cibos suggerere continuo:
simul vexabatur, & colicis pas-
sionibus, intestinorum exulce-
ratione: pedes tumebant humi-
do, pellucidoque phlegmate, si-
militerque inguina, ipsa quoq;
verenda putrefacta scatebant
vermiculis, accedente fœdâ, nec
minus molestâ lentigine, non si-
ne

sine foetore grauissimo: super
 hæc omnia neruorum contra-
 ctione laborabat, & difficultate
 anhelitus: ita corpus eius vni-
 uersum morbo correptum, va-
 niis perturbationum & molesti-
 arum tormentis distrahebatur.
 Præ tantorum vi dolorum, vitã
 cum morte pessimã commuta-
 uit trigesimo septimo regni sui
 anno Hiericunte, prope festum
 paschale. Successit Archelaus
 crudelis & scelerati patris non
 dissimilis filius. Interim Ange-
 lus Domini apparuit in somnis
 Iosepho in Ægypto, dicens ei:
Serge, & accipe puerum, & matrem
eius, & redi in terram Israël. De-
 functi sunt enim, qui puero vi-
 ran eripere nitebantur. Cum
 itaque angelus monuit Iosephũ,
 ut rediret in terram Israël, vni-
 uersam regionem Palæstinae in-
 teriit, & ob id Iosephus vole-

Ios. lib. 17.

Antiq. c.

10. & lib. 1.

de bel. Ind.

c. 21. Egesip

lib. de exc.

Ierem. c. 45

Euseb. in

Chron.

Epiph.

har. 20.

Sen. Sulp.

lib. 1. sec.

hist.

Matth. 2.

Iosephus

in Palæsti-

nã regre-

di iubetur.

bat habitare in Iudæa, in ciuitate Bethlehem, vbi & Christus natus erat, vti quibusdam videri video; attamen D. Augustinus, quem sequuntur Rabanus & Zacharias Chrysolopolitanus dicit, videri potuisse parentibus Christi cum puero, de quo talia per angelicam responsa didicerant, non esse habitandum, nisi in Ierusalem, vbi erat templum Domini: postea verò ob timorem Archelai mutasse voluntatem, qui non iubebantur diutius ibi habitare quibus verbis concedit, voluisse in Iudæa habitare, & in vrbe Ierusalem. Zacharias Chrysolopolitanus ita scribit. Audiens b Angelus Ioseph, vade in terram Israel, intellexit Iudæam vocari terram Israel, praesertim cum videretur ei talis puerum, non alibi debere habitare, nisi in Ierusalem, vbi erat templum Ecclesiarum Prophetarum. Porro autem, postquam comperit illic regnare Archela-

*Aug. de
consp. Ex-
ang. lib. 2.
cap. 9.*

*Zachar.
Chrysol.
lib. 1. in
v. ex
quat. c. 11.*

chelaum, noluit obycere se illi periculo, cum posset terra Israel etiam sic intelligi, ut & Galilæa illic deputaretur, quia & ipsam populus Israel incolebat.

Ægyptiæ commorationis Quamdiu
tempus alius aliter definit scri- commo-
ptor. Biennio quidam, nonnulli rati sint in
triennio, bona pars septennio Ægypto.
hoc Christi IESU vel exilium, vel
perfugium terminarunt. Nono
vitæ anno ex Ægypto rediisse
contendit illustrissimus Cardi-
nalis Cæsar Baronius, Ecclesia-
sticorum ingeniosus, laboriosus,
& curiosus scriptor Annalium.
Mihi non libet inter has diudi-
care sententias, quæ ad Iosephi-
nam historiam non magnoperè
pertinent. Illud est certò tenen-
dum Iosephi tutoris & nutritij
sedulitatem, & beatissimæ Vir-
ginis charitatem Christo in illo
longo an breui exilio pro patria
M s fuisse.

fuisse. Quippe qui nulla in re paterno aut materno officio defuerint, omnia filio præstiterint solatia, obsequia & oblectamenta quæ potuerunt. In Ægypto matrem & filium alienâ misericordiâ vixisse nonnunquam, & eleemosynas corrogasse, non esse duco improbabile, at Nazarethâ vrbe repetitâ cum mendico filio mendicantem fuisse Virginem hæreticorum puto esse mendacium, quorum multi in eo toti occupantur, vt sanctissimam Dei matrem dedecorent, & eius quam altissimam eleuent dignitatem. Formam enim & quasi faciem honesti non vident, quâ tamen pij Christicolæ mente & animo conceperunt. Principio Iosephus faber erat, suoque fabricificio alumnû & sponsam, vt poterat, sustentabat. Quin etiam Virgini sua res erat familia-

*Ioan. Bon.
hist. Virg.
lib. I. c. 14.*

ris,

ris, quam à parentibus hæres ac-
 cepit. Itaque Nicephorus Ma- *Nic. hist.*
 riam & Iosephum relicta Bethle- *Eccl. l. 1. c. 3*
 hemo, vbi natus est Christus, id-
 circò Nazareth rediisse affirmat,
 quod bona quæ ibi erant, vten-
 da putabant (*utrobique ergò, inquit*
ille, habitant, quod utroque in loco
prouentum haberent) De hoc ipso
 copiosè disputat Eusebius Emis-
 fenus. Quare inopes fuisse cre- *Eus. Emiff.*
 damus, licet non tamen vsque *hom. 12*
 adeò egentes, vt aliorum ianuas *Nat. 14.*
 obire cogerentur. Neque verò *M. 1.*
 decens fuit, vt castissima illa, be-
 atissimaque matrona limen alio-
 rum terere, fores pulsare, & in
 viros virgo prudentissima, secre-
 tiq; amantissima toties cogere-
 tur incurrere. Nam & Christus
 ipse, quod benè perpendit Hie-
 ronymus, re facer & nomine, vs-
 que ad trigessimum vitæ annum
 suorum fuit parentum pauper-
 ris, tate

tate contentus, mendicitate in
 Euangelij dilatâ tempus. Quan-
 quam & in Ægypto, vt dictum
 est, & in illâ, de quâ sequenti ca-
 pite dicemus absentia, stipem o-
 stiatim à Christo esse collectam,
 quibusdam sanctis Patribus vi-
 detur esse credibile. Quare per-
 suadeamus nobis Christi atque
 Deiparæ tenuitatem & inopiam,
 ante Euangelij prædicationem,
 quæ trigesimo anno inchoata
 est, eatenus esse progressam, quo-
 ad maternæ dignitatis ratio pa-
 teretur. Etsi nihil erat Virgini
 durum, quæ filij charissimi, atq;
 dulcissimi os, & faciem quoti-
 die aspiceret, & vocem audiret.

Iosephus
 Ægypto
 digredi-
 tur.

Iosephus verò, vt præmissum
 est, ab Angelo iam admonitus,
 confurgens confestim, vt ei fue-
 rat imperatum, accepit puerum,
 iam in Ægypto septimum agen-
 tem annum, ætatis autem suæ
 octauum,

octauum, vnà cum matre eius,
 & profectus est in terram Israël.
 Ad quam dum propius accedit,
 audit, Archelaum pro Herode
 patre suo regnare in Iudæâ, in
 qua decreuerat habitare, & ti-
 muit eò ire, & in somnis admo-
 nitus, secessit in Galilæam; vbi
 elegit ad habitandum ciuitatem
 Nazaretham, vt quod erat à Pro-
 phetis de puero IESV prænunci-
 atum, nempe vocandum esse
 Nazarenum, adimpleretur. Por-
 rò relatio pueri IESV ex Ægypto
 in Martyrologijs Bedæ, Adonis,
 Vuardi & Romano 7. die Ianu-
 arij annotatur. Ob hæc officia
 iam prædicta, à D. Iosepho in-
 fantulo nostro præstita, contem-
 platiui quidam non insulse affir-
 mant, eundem in Christi custo-
 dem fuisse diuinitus ordinatum.
 Nam sicut ad custodiam nostrâ
 Deus spiritus Angelicos destina-
 uit,

uit,

psal. 90.

uit, sic S. Iosephus loco Angeli
custodis Christo extitit, quorū
nullus ei fuit assignatus, quia ip-
se potius erat custos Angelorum,
eos, qui non ceciderunt à casu
præseruans. De Angelis ait Da-
uid; *Angelis suis Deus mandauit de*
te, vt custodiant te in omnibus vijs tu-
is. Sic S. Iosephus in viâ ad Ægy-
ptum, & in viâ ex Ægypto ad
propriam patriam Christum in-
fantem custodiuit, & velut alter
Raphaël Tobiam iuniorem in-
columem ad propriam domum
reduxit, immò, & ab immatura
morte, quam Herodiana tyran-
nis ei inferre moliebatur, dili-
genter eripuit. Et si de eisdem
Angelis ait idem Regius Vates:
In manibus portabunt te; ne fortè of-
fendas ad lapidem pedem tuum; Quis
quæso, in dubium reuocabit,
hunc sacrum custodem, tanquã
Christi nutritium, per fragosa il-
la

Ibid.

la Aegypti itinera, manibus & brachijs illum amplexantem, tanquam diuinum Atlátem non semel eum portasse, *Qui tribus diebus appendit omnem molem terra?* *Isa 40.*
 Ex quo liquet, ipsam etiam angelicos custodes longè præcelluisse.

Reliquus vita D. Iosephi cursus, & pueri Iesu in templo inuentio.

C A P V T XII.

NAzaretham Iosephus cum Iosephus
 Virgine sacratissima, IESVQ; Christum
 puerulo, vt præcedente capite in sua do-
 vidimus reuersus, eosdem domi mo aluit.
 suæ aluit, vt ex D. Hieronymo
 colligi posse videtur, & nos pri-
 mo capite tradidimus, illum po-
 tius Nazarenum, quàm Bethle-
 hemitam videri: quod autè qui-
 dam prodiderunt, illum Bethle-
 hemi